

De vanzare

Vom vorbi astazi despre Petrom. De fapt, despre privatizari in general, pornind de la pretextul Petrom. Cea mai mare companie din Romania si, implicit, cea mai capitalizata societate de la Bursa de Valori Bucuresti. In ultimul an au aparut tot felul de opinii privind privatizarea Petrom, cele mai multe fiind impotriva acestei privatizari. Intr-adevar, rezultatele inregistrate de companie in ultimul an ne fac sa regretam ca Petrom nu mai e o companie cu capital majoritar romanesc. Dar erau oare posibile aceste rezultate fara implicarea unui mare grup petrolier european? Poate da, poate nu.

Cert este ca acum Petrom reprezinta o parte semnificativa din grupul OMV, rezervele sale de petrol sunt 73% din rezervele intregului grup austriac, iar capacitatea de rafinare reprezinta peste 30% din cea a grupului. Mai mult, austriecii au platit statului roman 670 milioane euro pentru un pachet de 33,34% din Petrom (asta a primit statul roman) si inca 830 milioane euro injectie de capital in societate pentru a ajunge la o detinere de 51%. Dar daca ne uitam in bilantul Petrom la 30 iunie 2006 observam acolo ca numai disponibilitatile banesti ale societatii (casa si conturile bancare) reprezinta circa 1,36 miliarde euro, din care teoretic 51% sunt ai OMV. Cu alte cuvinte, la un calcul simplu, 46% din investitia OMV a fost recuperata numai din lichiditatile Petrom.

Ne uitam acum si la vecinii nostri de la vest. Recent, agentia maghiara de privatizare a anuntat ca va lansa o oferta publica de vanzare pentru restul de 1,73% din MOL pe care inca il mai detine. Pachetul va fi oferit investitorilor, prioritate avand entitatile private autohtone. Este o strategie veche a statului maghiar de a vinde pachete din grupul petrolier, pachete de cate 10-15% au mai fost vandute in trecut. Binainteles, nu la acelasi pret, ci la preturi care tineau cont de cotatiile bursiere. Astfel, la ora actuala singurii actionari semnificativ (cu cel putin 10%) sunt OMV Austria si MOL (care detine actiuni proprii).

Revenind la noi, in data de 3 octombrie Ministerul Economiei si Comertului a anuntat ca ultimele trei filiale ale Electrica – Electrica Muntenia Nord, Electrica Transilvania Nord si Electrica Transilvania Sud – vor fi privatizate individual prin vanzarea a cate unui pachet de 42% catre investitori strategici. De asemenea, ministrul de resort a anuntat la finalul lunii august, cu ocazia listarii Transelectrica, ca vor mai fi listate la Bursa si alte companii de utilitati publice, printre care Transgaz si filialele Electrica si Distrigaz privatizate.

Ca Transelectrica a fost o alegere reusita o stie toata lumea. Statul roman a facut o miscare inteligenta, a actionat ca un veritabil agent economic atunci cand a listat la bursa Transelectrica, fara sa vanda o actiune si-a vazut crescuta, in cateva luni, cu 91% detinerea sa de actiuni, fata de pretul din oferta. Este poate una din rarele ocazii cand statul a jucat si un rol de agent economic.

Nu putem decat sa speram ca statul, prin institutiile sale, va vedea beneficiile aduse de listarea la bursa a companiilor pe care le detine. Sa lase bursa sa coteze si sa dea valoare unor societati, fiind sanse mai mari ca viitoarele vanzari sa se faca la preturi mai bune decat prin oferta directa. De asemenea, sa speram ca statul se va intreba in mod serios ce ar fi fost daca alte companii ar fi fost privatizate prin bursa, prin vanzarea unor pachete de 5-10% anual prin oferta publica.

Paul BRENDEA
7 octombrie 2006